

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Kommunstyrelsen

Planuppdrag för del av fastighet Köpings Ullvi 6:1 och Köpings Ullvi 6:2 – "Krillans förskola" – i Köpings tätort, Köpings kommun

Bakgrund

Det finns ett behov av nya förskolor i Köping, bland annat för att ersätta förskolan Sagostugans tillfälliga moduler med en permanent förskola. Olika möjliga platser har identifierats, som det här föreslagna planområdet vid Hultgrensgatan. Området utgörs idag av en obebyggd yta, mellan parkeringen vid Kristinelunds sportfält's entré och den grusade ytan väster om ställverket.

Förvaltningens ståndpunkt

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att detta kan vara en lämplig plats för en förskola då den ligger inom gångavstånd från både Nygård och centrum. Inga hinder i form föroreningar, risker eller dylikt har identifierats. Platsen har naturlig vegetation och är tillräckligt stor för en förskola. Förutom att planlägga för ny förskola bör detaljplanen också pröva vilka markanvändningar som kan vara lämpliga den grusade ytan väster om ställverket för en ökad framtida flexibilitet.

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att ge samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att upprätta detaljplan för del av fastighet Köpings Ullvi 6:1 och Köpings Ullvi 6:2 i syfte att planlägga för förskola.

Bilagor

Skrivelse Planuppdrag för del av fastighet Köpings Ullvi 6:1 och Köpings Ullvi 6:2 – "Krillans förskola", daterad 2020-03-23

SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Gun Törnblad
Samhällsbyggnadschef

SamhällsbyggnadsförvaltningenAnita Iversen, Planchef
0221- 252 83
anita.iversen@koping.se**Planuppdrag för del av fastighet Köpings Ullvi 6:1 och Köpings Ullvi 6:2 – "Krillans förskola" – i Köpings tätort, Köpings kommun****Bakgrund och syfte**

Det finns ett behov av nya förskolor centralt i Köping. Närmast förestående är behovet att ersätta befintliga tillfälliga förskolemoduler vid Sagostugan i sydvästra hörnet av Kristinelunds sportfält. Diskussioner har pågått om alternativa placeringar, bland annat vid Nygård och Ica Nibble, men på grund av olika anledningar har ingen av dessa planlagts vidare. I samband med en översyn av framtida utveckling av Kristinelunds sportfält har två ytterligare möjliga platser identifierats, dels området där Sagostugan står idag, dels föreliggande område vid Hultgrensgatan.

Figur 1. Platsens läge i förhållande till befintliga förskolor.

Området vid Hultgrensgatan utgörs idag av en obebyggd yta, mellan parkeringen vid sportfältets entré och den grusade ytan väster om ställverket.

Syftet är att genom detaljplaneläggning pröva områdets lämplighet för förskola och möta den efterfrågan som finns i tätorten, och samtidigt pröva lämplig markanvändning på den grusade ytan väster om ställverket.

Preliminär avgränsning av planområdet

Lämplighetsbedömning

Översiktsplan och detaljplan

I översiktsplanen finns generella ställningstaganden om att kommunen är positiv till förtätning: "Tätortsutvecklingen ska till stor del baseras på förtätning och komplettering så att befintlig infrastruktur kan användas".

Den västra halvan av planområdet omfattas idag av detaljplan för Kristinelunds sportfält PL131 och är planlagt som idrottsändamål. Den östra halvan av planområdet omfattas idag av detaljplan för kvarteret Ställverket PL 249 och är planlagt som parkering.

Förutsättningar

Planområdet är centralt beläget i Köpings tätort. Upptagningsområdet är stort med både flerfamiljshus, i tillexempel Nygård och centrum, samt områden med villakvarter.

Detaljplanen har förutsättningar att utgöra ett bra komplement till dagens användning av Kristinelunds sportfält och bidra till att området befolkas under dagens alla timmar.

Med tanke på områdets storlek och befintlig vegetation finns goda förutsättningar att skapa en utemiljö som väl följer Boverkets riktlinjer kring fria för förskolebarn.

Området innehåller några blöta partier där vatten gärna blir stående. Marken består till stor del av lera. Både de geotekniska och hydrologiska förhållandena behöver studeras vidare under planprocessen.

Den västra halvan av planområdet är gräsbevuxet och i söder finns även buskar och träd. Inga särskilda natur- eller kulturvärden finns registrerade. Det finns heller inga kända uppgifter om föroreningar.

Förutsättningarna för att gå och cykla till området är goda. En gång- och cykelväg som förbinder centrum med Kristinelunds sportfält löper genom området.

En säker utformning av parkering och angöring, både för personal och föräldrar som ska hämta och lämna bör kunna lösas. Samnyttjande kan med fördel ske med befintliga parkeringsplatser till sportfältet. Här är beläggningen i dag låg de tider på dagen då det förväntade parkeringsbehovet för förskolan väntas vara som högst.

Närheten till drivmedelsanläggningen norr om Hultgrensgatan och ställverket i öster behöver beaktas i planarbetet, men bedöms inte utgöra några hälsorisker för barn eller personal vad gäller till exempel elektromagnetisk strålning. Enligt Mälarenergi och uppgifter från statens strålningsinstitut avtar magnetfältets styrka snabbt med avståndet till kraftledningen. Spänningsnivån vid ställverket är 130 kV och avståndet till den potentiella förskolan är 100 meter. En strömstyrka på 350 A (max strömstyrka vid ställverket är 167 A) ger en beräknad strålning på ca 0,04 μ T vid den potentiella förskolan, vilket kan jämföras med riktvärdet 0,4 μ T för områden där människor stadigvarande vistas.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Undersökning av betydande miljöpåverkan kommer att genomföras och samrådats med länsstyrelsen. Den preliminära bedömningen är att genomförandet av detaljplanen inte kommer att innebära betydande miljöpåverkan.

Rekommendation

Detaljplanens inriktning

Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår att detaljplanearbete inleds med syfte att möta efterfrågan av nya förskolor i denna del av Köpings tätort, samt att utreda vilka markanvändningar som kan vara lämpliga på den intilliggande grusade ytan, som idag är planlagd endast som parkering, för en ökad framtida flexibilitet.

Utredningar

Frågor som behöver undersökas och belysas särskilt i samband med framtagandet av detaljplanen är:

- Geoteknik
- Buller
- Dagvatten
- Trafiksäker angöring och parkering

- Barnperspektivet

Handläggning och tidplan

Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning är att detaljplanen kommer handläggas med standardförfarande.

Ett antagande av detaljplanen bedöms kunna ske i december 2020. Beroende på behov av ytterligare utredningar och oförutsägbara händelser kan tidplanen för detaljplanens antagande komma att ändras.

SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Anita Iversen
Planchef

Lina Gozzi
Plankonsult

§ 99

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Leo Pedersen, Planarkitekt
0221-253 45
leo.pedersen@koping.se

Planbesked för fastighet Nibblesbacke 1:3 i Köpings tätort, Köpings kommun

Bakgrund

Om planbesked

På begäran av någon som avser att vidta en åtgärd som kan förutsätta att en detaljplan antas, ändras eller upphävs eller att områdesbestämmelser ändras eller upphävs, ska kommunen i ett planbesked redovisa sin avsikt i frågan om att inleda en sådan planläggning (PBL 5 kap 2 §).

Av planbeskedet ska det framgå om kommunen avser att inleda en planläggning (PBL 5 kap 5 §).

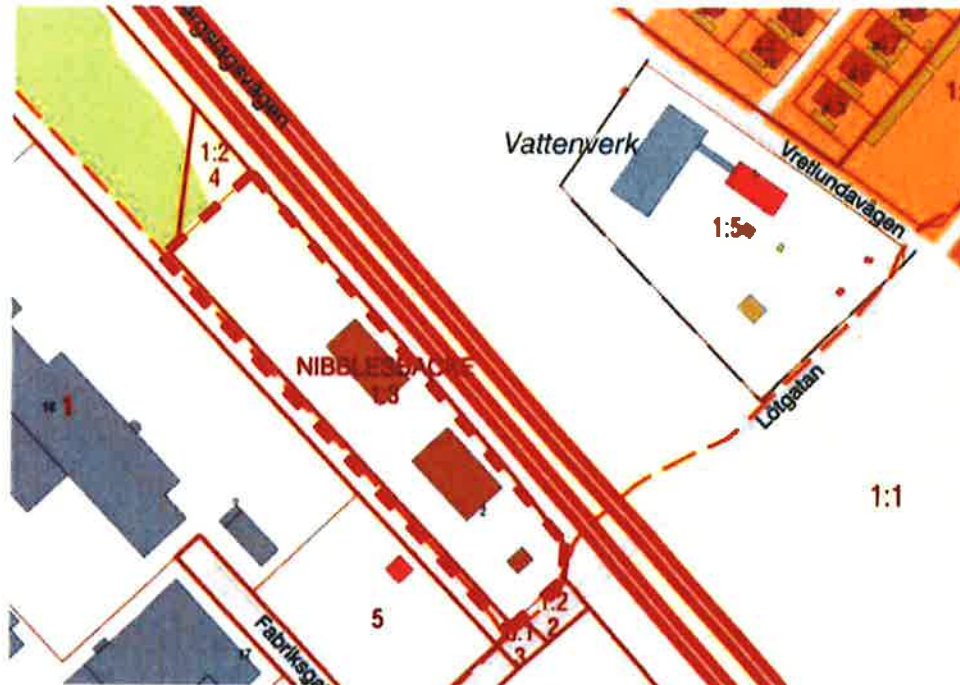
Om kommunen avser att inleda en planläggning, ska kommunen i planbeskedet ange den tidpunkt då planläggningen enligt kommunens bedömning kommer att ha lett fram till ett slutligt beslut om att anta, ändra eller upphäva en detaljplan eller ändra eller upphäva områdesbestämmelser.

Om kommunen inte avser att inleda en planläggning, ska kommunen i planbeskedet ange skälen för det.

Ett planbesked är ett kommunalt beslut som inte är bindande och inte kan överklagas. Beslut om avgiften går att överklaga enligt 13 kap 3 § PBL inom tre veckor från den dag sökande fick del av beslutet.

Aktuellt område

Det aktuella området är beläget i Köpings tätort, intill Bergslagsvägen. Fastigheternas nuvarande användning är bilförsäljning, drivmedelstation samt en byggnad som idag står tom.

Det aktuella området markerad med röd linje på kartan

Ansökan

En begäran om planbesked att upprätta en ny detaljplan för fastighet Nibblesbacke 1:3 inkom den 6 december 2019 till samhällsbyggnadsförvaltningen. För ansökan svarar fastighetsägare Efg Fastigheter AB org.nr. 559008-6863.

Sökanden önskar att upprätta ny detaljplan som tillåter restaurang och handel i en av byggnaderna inom fastigheten. På fastigheten finns drivmedelsstation, en byggnad som är uthyrd till bilförsäljning och en annan byggnad om 500 kvm som idag står tom men som önskas användas som restaurang.

Ärendets beredning

I beredningen av ärendet har, utöver planerheten, Västra Mälardalens Energi och Miljö AB samt bygglov-, mark- och miljöhetererna medverkat. WSP Sverige AB har sammanställt ett yttrande kring riskhänsyn för detta specifika ärende.

Lämplighetsbedömning

Översiktsplan

I översiktsplanen för Köpings kommun "Köping i framtiden" (2012) är planområdet inte specifikt utpekad.

Gällande detaljplaner och bygglov

För aktuellt planområde finns gällande detaljplan, PL 137 Del av kvarteret Lärlingen och Nya Kyrkogården. På fastigheten Nibblesbacke 1:3 tillåts endast "bilverkstads- och bilförsäljningsändamål" i gällande detaljplan. För den aktuella byggnaden finns ett bygglov för ändrad användning till "verksamheten städ, transport och försäljning av städprodukter". Ytterligare ett bygglov finns för ändrad användning till "utförsäljning av främst kläder som outletförsäljning".

Närliggande bebyggelse

Omgivande stadslandskap består idag av handel/service-, och industribyggnader. På andra sidan Bergslagsvägen befinner sig Köpings vattenverk och St: Johanneskapellet. Fastigheten har ett centralt läge vilket lämpar sig väl för en restaurang. Både bostäder och verksamheter finns i närheten vilket ger goda förutsättningar för ett stort kundunderlag, speciellt som platsen är belägen längs riksväg 250.

Planläggning av befintlig bebyggelse

För att möjliggöra restaurangverksamhet i byggnaden skulle detaljplanen behöva ändras så att även markanvändningen centrumbebyggelse (C) tillåts inom planområdet. Bebyggelse ska inte bli olämplig med hänsyn till människors hälsa och säkerhet eller risken för olyckor. Detta gäller oavsett om detaljplaneförslaget innefattar befintlig bebyggelse eller inte.

Bebyggelse intill drivmedelsstation

Den tänkta restaurangbyggnaden ligger intill en drivmedelsstation. Man skulle vid planläggningen behöva bedöma olycksrisker och eventuella åtgärder med anledning av denna.

Bebyggelse intill primära transportleder för farligt gods

Det tänkta planområdet ligger intill Bergslagsvägen, vilket är en primär transportled för farligt gods. Byggnaden som är tänkt för restaurangändamål är placerad cirka 11 meter från Bergslagsvägen.

Länsstyrelsen i Västmanlands län hänvisar till det policydokument som Länsstyrelsen i Stockholm har tagit fram: "*Riktlinjer för planläggning intill vägar och järnvägar där det transporteras farlig gods*". Riktlinjen anger att intill primära transportleder för farligt gods ska det finnas ett bebyggelsefritt skyddsavstånd på minst 25 meter.

Inom 30 meter ska följande åtgärder säkerställas genom planbestämmelser. För markanvändningen bostäder (B), centrum (C), handel (H) med flera gäller att:

Datum
2020-03-13

Vår beteckning
Dnr 80/2020

- Glaspardier i fasad och dörrar som vetter mot transportleden ska utföras i lägst brandteknisk klass EW 30.
- Fasader ska utföras i obrännbart material alternativt lägst i brandteknisk klass EI 30.
- Friskluftsintag ska riktas bort från riskkällan (vägen/järnvägen).
- Det ska vara möjligt att utrymma bort från riskkällan (vägen/järnvägen) på ett säkert sätt.

Eftersom byggnaden ligger inom 150 meter från en primär transportled för farligt gods måste en riskutredning utföras vid ett positivt planbesked. Detta enligt länsstyrelsens riktlinjer. Riskutredningen görs som en inledande del till planarbetet och bekostas av sökande. Riskutredningen ska räkna på individrisknivån på just den här platsen och styrka att förändringen av markanvändningen är acceptabel med hänsyn till olycksrisken. Riskutredningen kan komma fram till att ytterligare skyddsåtgärder, utöver de ovan nämnda, kan krävas. Åtgärderna kan bli kostsamma.

Följande aspekter motsäger att markanvändningen centrumbebyggelse skulle vara lämplig:

- Länsstyrelsens riktlinjer anger att ett skyddsavstånd på minst 25 meter ska upprätthållas mellan primära transportleder av farligt gods och omgivande bebyggelse.
- Det finns inga lokala förutsättningar mellan Bergslagsvägen och byggnaden som bedöms reducera olycksrisken, exempelvis en befintlig skyddsvall eller ett avåkningskydd.
- Individrisknivån i närområdet kring primära transportleder för farligt gods tenderar att vara oacceptabel. Det skulle därmed sannolikt krävas mycket omfattande och kostsamma åtgärder innan det ur ett probabilistiskt synsätt är möjligt att hävda att tilltänkt markanvändning i direkt anslutning till vägen är acceptabel.
- Även i de fall då den probabilistiska riskbedömningen kan påvisa att tilltänkt markanvändning skulle vara möjlig givet skyddsåtgärder kan länsstyrelsen fortfarande överpröva planändringen med motivet att kraven i PBL 2010:900. 2 kap. 6§ på människors hälsa och säkerhet inte uppfylls.

Förvaltningens ståndpunkt

Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning är att ge **negativt planbesked**, av de anledningar som beskrivs under avsnittet Bebyggelse intill primära transportleder för farligt gods.

Handläggning av ärendet kommer faktureras enligt gällande taxa.

Datum
2020-03-13

Vår beteckning
Dnr 80/2020

Bilaga

Begäran om planbesked, inkom 2019-12-06.
PM – Yttrande Länsväg 250, WSP Sverige AB

SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Anita Iversen

Planchef

Leo Pedersen

Planarkitekt

Kommunledningsförvaltningen

Gustaf Olsson, Kvalitetssamordnare
0221-251 99, 073-699 60 64
gustaf.olsson@koping.se

Under år 2019 och vintern 2020 har ett förslag på ny styrmodell för Köpings kommun arbetats fram. Det nya förslaget är en vidareutveckling av nuvarande styrmodell som antogs i maj 2012. Målstrukturen har justerats och styrmodell bygger på Tillisdelegationens betänkande ”Med tillit växer handlingsutrymmet – tillitsbaserad styrning och ledning av välfärdssektorn.

Förslag till beslut

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen antar styrmodell för Köpings kommun.

Sara Schelin
Kommunchef

Gustaf Olsson
Kvalitetssamordnare

Kansliavdelningen

Styrmodell

Köpings kommun

KÖPINGS
KOMMUN

INNEHÅLL

INNEHÅLL	1
Inledning	1
Syfte 1	
Om styrmodellen	1
Beskrivning av Styrmodellen	1
Grunduppdrag	2
Kvalitetsstyrning	2
Målstyrning	3
Kommungemensamma utvecklingsmål	3
Prioriteringar inom grunduppdraget	4
Ekonomistyrning	4
Planering och uppföljning i tre perspektiv	4
Verksamhetsperspektivet	5
Medarbetarperspektivet	5
Ekonomiperspektivet	5
Särskilda uppdrag	5
Projektmodell	5
Ansvar och roller	6
Kommunfullmäktige	6
Kommunstyrelsens ansvar	6
Nämnder och styrelsers ansvar	6
Intern kontroll	6
Rollfördelning mellan politiker och tjänstemän	7
Kultur och ledarskap	8
Dialog 8	
Tillitsbaserat styrning	8
Planering och uppföljning	8

Tillitsbaserad planering och uppföljning.....	8
Planering - Budgetprocess.....	9
Uppföljning.....	10

© Köpings kommun

Rapporten skriven av:

[Klicka här och skriv namn],

[Klicka här och skriv datum]

Antagen av:

[Klicka här och skriv nämnd, datum och §]

Inledning

Syfte

Det övergripande syftet med styrmodellen är att fastlägga en gemensam struktur och gemensamma arbetsätt för styrning och ledning av kommunens verksamheter.

Om styrmodellen

Styrmodellen ska vara vägledande för planering, genomförande, uppföljning och förbättringsarbete. Med en tydlig och effektiv styrning får de politiska besluten genomslag i hela kommunen och skapar värden för de vi är till för.

För att kunna skapa dessa värden utgår vi från de grunduppdrag som våra nämnder, styrelser och verksamheter har, samt de kommungemensamma utvecklingsmålen.

Organisationer styrs inte bara av modeller och dokument. Styrningen påverkas också av organisationskultur, värderingar och attityder. För att styrmodellen ska få genomslag och effekt måste fokus finnas både på struktur och kultur. Detta gör vi genom att utgå från en tillitsbaserad styrning där dialog, engagemang och ansvarstagande ingår. Genom dialogen skapas både tillit, kontroll och handlingsutrymme.

Styrmodellen beskriver styrningen på en övergripande nivå utifrån det politiska ansvarsområdet samt det kommungemensamma förvaltningsperspektivet. För att beskriva styrningen på ett sätt som stödjer det dagliga arbetet finns kompletterande information i form av policys, riktlinjer och anvisningar. Vilka styrdokument kommunen ska använda och vilket innehåll de ska ha beskrivs i ”Riktlinjer för styrdokument”.

Enligt kommunallagen ska varje kommun ha god ekonomisk hushållning i verksamheten. Mål och riktlinjer för verksamheten ska anges. Detta innebär att även den verksamhet som bedrivs i bolag och förbund där kommunen äger en andel om mer än 20 procent, omfattas av kommunallagens bestämmelser och tillämpliga delar av denna styrmodell. För våra helägda bolag ska denna styrmodell tillsammans med ägardirektiven vara en hörnsten i styrningen.

Beskrivning av Styrmodellen

Styrningen av kommunens verksamheter sker genom kvalitetsstyrning, målstyrning och ekonomistyrning. Styrningens syfte är att kvalitetssäkra verksamhetens grunduppdrag och utveckla verksamheten genom ständiga förbättringar.

Grunduppdraget är även centralt för den ekonomiska planeringen och styrningen samt personalförsörjningen i kommunen.

Grunduppdrag

Utgångspunkten i styrmodellen är verksamheternas grunduppdrag. En stor del av verksamheten styrs av lagstiftning. Grundläggande krav finns i kommunallagen, förvaltningslagen, kommunala redovisningslagen samt aktiebolagslagen. Kommunens grunduppdrag beskrivs dessutom i speciallagar, till exempel socialtjänstlagen och skollagen. Styrelsers och nämnders grunduppdrag beskrivs i de reglementen och ägardirektiv som kommunfullmäktige fastställt.

När verksamheterna ska beskriva sitt grunduppdrag ska de utgå ifrån följande frågeställningar:

- Vilka målgrupper har vi? Vilkas behov finns vi till för att tillgodose?
- Vilka värden ska vi skapa för de vi är till för?
- Vad styrs verksamheten av? (till exempel, lagstiftning, policys)
- Vilka risker finns som gör att grunduppdraget inte kan uppnås?

Kvalitetsstyrning

Med utgångspunkt från verksamheternas grunduppdrag ska faktorer som är viktiga för kvaliteten identifieras.

En viktig kvalitetsfaktor är en faktor som är nödvändig för att en organisation ska kunna uppfylla sitt grunduppdrag och därigenom uppnå god kvalitet och effektivitet. Exempel på kvalitetsfaktorer kan vara ”Vi har goda resultat”, ”Vi har nöjda brukare” och ”Vi har ett bra bemötande”.

För att säkerställa att varje verksamhet har en bra kvalitet på sitt grunduppdrag följs kvalitetsfaktorerna upp med indikatorer. Det är viktigt att valet av indikatorer anpassas efter vilken nivå i organisationen kvaliteten ska följas upp på.

I verksamheter närmast våra brukare och medborgare är det viktigt att kvaliteten följs upp med verksamhetsnära resultatmätt.

För att följa upp kvalitetsfaktorer på styrelse- och nämndnivå är det en fördel att använda övergripande resultatmätt som används på nationell eller regional nivå. På så sätt kan vi jämföra oss med andra kommuner. Brukarenkäter som genomförs på ett systematiskt sätt och där jämförelse kan göras mellan åren kan även vara användbara.

Målstyrning

Den politiska styrningen sker genom verksamhetsmål och finansiella mål. Verksamhetsmålen består av kommungemensamma utvecklingsmål samt prioriterade områden på nämnds- och styrelsenivå.

Målstyrningen utgår inte från att det ska sättas ett visst målvärde som ska uppnås. Viljeinriktningen i målsättningarna ska i stället beskrivas i text. Men det betyder inte att målsättningarna inte ska vara mätbara. Mätbarheten är mycket viktigt i den analys som ska göras när målsättningarna ska utvärderas.

Målen ska kopplas till resurserna. Vid konflikt mellan verksamhetens mål och tilldelade ekonomiska resurser är de ekonomiska resurserna överordnade verksamhetsmålen. Målen ska också vara relevanta för den organisatoriska nivån de formuleras för.

Kommungemensamma utvecklingsmål

Kommunens politiker ansvarar för prioritering och formulering av långsiktiga mål. De kommungemensamma målen ska leda till att uppfylla kommunens målbild ”Tillsammans skapar vi vår framtid”. Köpings kommun har gemensamma utvecklingsmål där fokus ligger på utveckling och styrning av det lokala samhället och demokratin. Exempel på områden som kan ingå i utvecklingsmålen är demokratifrågor, miljö, folkhälsa, näringsliv, trygghet samt bostadsbyggande.

Arbetet med de kommungemensamma målen leds av kommunchefen med stöd av kommunledningsgruppen och målsamordnare. Kommunstyrelsen är ansvarig nämnd och rapportering sker till fullmäktige i delårsrapport och årsredovisning. Till varje utvecklingsmål ska en handlingsplan arbetas fram som är styrande för arbetet med utvecklingsmålen.

I arbetet med utvecklingsmålen är det viktigt att beakta de grunduppdrag som finnas hos nämnder och bolag och som bidrar till utvecklingsmålen. Det arbete som utförs

med utvecklingsmålen ska fokusera på samverkan och aktiviteter som ligger utanför nämnders och styrelser grunduppdrag.

Prioriteringar inom grunduppdraget

Inom grunduppdraget kan varje organisatorisk enhet välja att prioritera ett eller flera områden. De prioriterade områdena väljs utifrån en analys av verksamheten där områden som är särskilt viktiga för att uppnå en god kvalitet gentemot invånarna identifieras. Kvalitetsmätningar och jämförelser med andra kommuner kan ligga till grund för denna analys. Prioriteringar kan göras på samtliga nivåer från nämnd ner till enhet.

Ekonomistyrning

I budget för respektive år fattar kommunfullmäktige beslut om övergripande finansiella mål. Målen ska bidra till att skapa en god ekonomisk hushållning ur ett långsiktigt perspektiv för kommunen och koncernen. Målen ska uttrycka en önskvärd resultatnivå och finansiell ställning i koncernen. De finansiella målen kompletteras av de målsättningar och resultatkrav som fastställs i ägardirektiven för respektive bolag.

Budgetföljsamhet för den kommunala verksamheten och resultatkrav för bolagen är centrala begrepp i ekonomistyrningen. Uppföljning och planering görs genom ekonomiperspektivet som beskrivs nedan.

Ekonomistyrningen i övrigt utgår ifrån kommunallagen och den kommunala redovisningslagen. Den kommunala redovisningslagen anger vad som är god redovisningssed samt årsredovisningens innehåll. Det finns även ett normgivande organ, Rådet för kommunal redovisning, vars rekommendationer måste beaktas i kommunens ekonomistyrningsregler.

Kommunallagens bestämmelser för god ekonomisk hushållning är centrala i kommunens ekonomistyrning. God ekonomisk hushållning ska dels styra hur kommunfullmäktige beslutar om de finansiella målen i budgeten, men även de särskilda riktlinjerna som antas för hur god ekonomisk hushållning definieras i kommunen.

Det ska finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Det ska även finnas en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt en rättvisande och tillförlitlig redovisning som ger information om avvikelser gentemot uppställda mål.

Planering och uppföljning i tre perspektiv

Planeringen och uppföljningen av nämnder och styrelser verksamheter ska beskrivas i tre perspektiv. Där ska principerna för kvalitetsstyrning, målstyrning och ekonomistyrningen få genomslagskraft.

Verksamhetsperspektivet

I verksamhetsperspektivet ska kvalitetsstyrningen av grunduppdraget planeras och följas upp på olika nivåer. De kvalitetsfaktorer som beskrivs under detta perspektiv ska ha ett medborgar- och brukarperspektiv. Det är verksamhetsperspektivet som beaktas vid bedömningen om kommunen har uppnått en god ekonomisk hushållning. Det är därför viktigt att målen uppfyller följande kriterier som, enligt förarbetena till lagen om god ekonomisk hushållning, ska beaktas när målsättningar formuleras och val av indikatorer görs.

- målen ska vara tydliga och mätbara
- målen ska uttrycka realism och handlingsberedskap
- målen ska följas upp och utvärderas
- målen ska klargöra uppdraget för medborgarna och formuleras med ett medborgar- och brukarperspektiv

Medarbetarperspektivet

Att styrelser och nämnder ska följa medarbetarperspektivet ses som viktigt i styrmodellen. Att kommunen har engagerade medarbetare och ett gott ledarskap är en förutsättning för att vi ska klara vårt uppdrag och utveckla verksamheten.

Ekonomiperspektivet

För den ekonomiska målsättningen finns gemensamma målsättningar vad gäller budgetföljsamhet för de kommunala verksamheterna och resultatkrav i ägardirektiven för bolagen. Styrelser och nämnder kan även komplettera med egna ekonomiska målsättningar för att uppnå ett önskat resultat. Under detta perspektiv kan det även anges målsättningar som ska främja kostnadseffektiv verksamhet.

Särskilda uppdrag

Kommunfullmäktige kan i samband med budgetbeslutet besluta att ge särskilda uppdrag till styrelser och nämnder. Dessa ska avrapporteras i delårsrapport och i årsredovisning. Om uppdraget innebär att särskilda resurser måste tillsättas bör det beaktas i budgetbeslutet.

Projektmodell

Ett projekt är ett uppdrag som utförs av en tillfällig organisation för att lösa en bestämd uppgift. Köpings kommun ska ha en gemensam projektmodell för genomförande av olika uppdrag och uppgifter. Syftet med projektmodellen är att underlätta för alla som arbetar med projekt såväl projektledare som

projektmedlemmar. Projektmodellen hjälper till att planera och genomföra uppdraget.

Ansvar och roller

Kommunfullmäktige

Varje nämnd har i sitt reglemente fått i uppdrag av kommunfullmäktige att bedriva en väl avgränsad verksamhet i enlighet med gällande lagar, förordningar, föreskrifter samt nationella mål för den kommunala verksamheten. Kommunfullmäktige antar också ägardirektiv för kommunens bolag.

Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsens uppgift är att leda, samordna och styra förvaltningen av kommunens angelägenheter. Kommunstyrelsen ansvarar för den ekonomiska förvaltningen och den strategiska planeringen. Kommunstyrelsen har enligt kommunlagen uppsiktsplikt över nämnder, kommunalförbund och bolagens verksamheter. Syftet med uppsiktsplikten är att kommunstyrelsen ska övervaka att kommunens verksamheter och angelägenheter bedrivs och utvecklas i enlighet med kommunens styrande dokument och beslut samt att lagar och förordningar efterlevs.

Nämnder och styrelsers ansvar

Nämnder och styrelse har sitt uppdrag från kommunfullmäktige. Nämnder och styrelser ska se till så att verksamheten inom respektive område bedrivs enligt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten samt de kommungemensamma styrdokumenterna. Nämnders och kommunstyrelsens ansvar finns reglerat i reglementen. För bolagen finns ansvaret reglerat i ägardirektiven.

Nämnder och styrelser sätter mål för sin verksamhet utifrån sitt grunduppdrag samt planerar och följer upp sin verksamhet.

Intern kontroll

Internkontrollen är en viktig del av styrningen och utvecklingen av verksamheten. Det är också ett sätt för kommunstyrelsen att utöva sin uppsiktsplikt. Organisationen för internkontrollen framgår av ”riktlinjer för intern kontroll.”

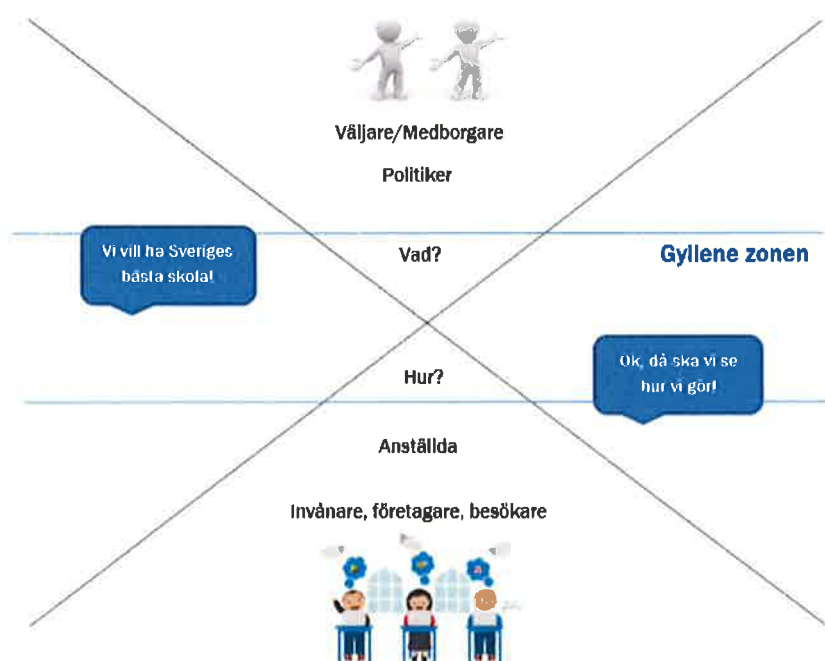
De flesta risker kontrolleras eller åtgärdas som en naturlig del i verksamhetens processer.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att se till att det finns en god intern kontroll. I detta ligger ett ansvar för att en organisation kring intern kontroll upprättas inom kommunens samlade verksamheter samt att se till att denna utvecklas utifrån kontrollbehov. Kommunstyrelsen ska, med utgångspunkt från nämndernas

och de kommunala bolagens återrapportering, utvärdera kommunens samlade interna kontroll och bedöma om det behöver beslutas om åtgärder.

Resultatet av uppföljningen ska rapporteras till nämnd eller styrelse i den omfattning som fastställts i den interna kontrollplanen. Rapporteringen ska även innehålla vidtagna och föreslagna åtgärder med anledning av konstaterade brister. Resultatet skall även behandlas av kommunstyrelsen.

Rollfördelning mellan politiker och tjänstemän

För att uppnå effektiv styrning och ledning i verksamheten är det viktigt att det finns en rollfördelning mellan politiker och tjänstemän och att alla i organisationen förstår sin roll i helheten.

Politikernas roll är att besluta om "vad-" och "närfrågor", det vill säga det resultat som ska uppnås, vilka uppdrag som ska utföras samt när de ska utföras.

Tjänstemännens roll är att genomföra det som politikerna har beslutat, de ska fokusera på "hur-" och "vem-frågor", det vill säga hur arbetet ska fördelas, ledas och bedrivs samt vem som ska utföra arbetet.

Det finns ingen skarp gräns mellan ”vad-” och ”hur-frågor”. I gränslandet mellan dessa frågor möts politiker och anställda vilket illustreras i bilden ovan.

Kultur och ledarskap

Dialog

För att skapa bästa möjliga kvalitet i kommunens verksamheter krävs det en fungerande dialog, både internt och externt.

Dialog och kommunikation bidrar till att skapa förutsättningar för varje medarbetare att förstå vad som förväntas utföras utifrån politikernas beslut och utifrån detta göra rätt saker. Dialog används som styrmedel mellan olika roller och nivåer i verksamheten för att öka förståelse, samsyn och acceptans till kommunens målbild, mål, värdegrund, resultat och kvalitet. Dialogen skapar även möjlighet för politiken att få återkoppling på hur besluten och arbetet fungerar.

Dialogmöten ska ske på ett strukturerat sätt och kräver både förberedelse, planering och uppföljning.

Det är även viktigt med bra kommunikation gentemot medborgarna. Detta för att de ska få en förståelse för de prioriteringar som görs men även för att vi ska kunna få synpunkter på kommunens service och få underlag till arbetet med förbättringar.

Tillitsbaserat styrning

Kvalitet i verksamheten uppstår till stor del i mötet mellan medarbetare och medborgare. Tillitsbaserad styrning och ledning är styrning, kultur och arbetssätt med fokus på verksamhetens syfte och brukarens behov, där varje beslutsnivå aktivt verkar för att stimulera samverkan och helhetsperspektiv, bygga tillitsfulla relationer samt skapa utökad handlingsutrymme för medarbetarna. När tillit lyfts fram som en del i styrningen blir kommunens kultur och värderingar ännu viktigare.

Tilliten inom organisationen ska finnas på samtliga nivåer. Från ledande politiker till förvaltnings- och bolagschefer vidare ut till medarbetarna längst ut i verksamheten.

Planering och uppföljning

Tillitsbaserad planering och uppföljning

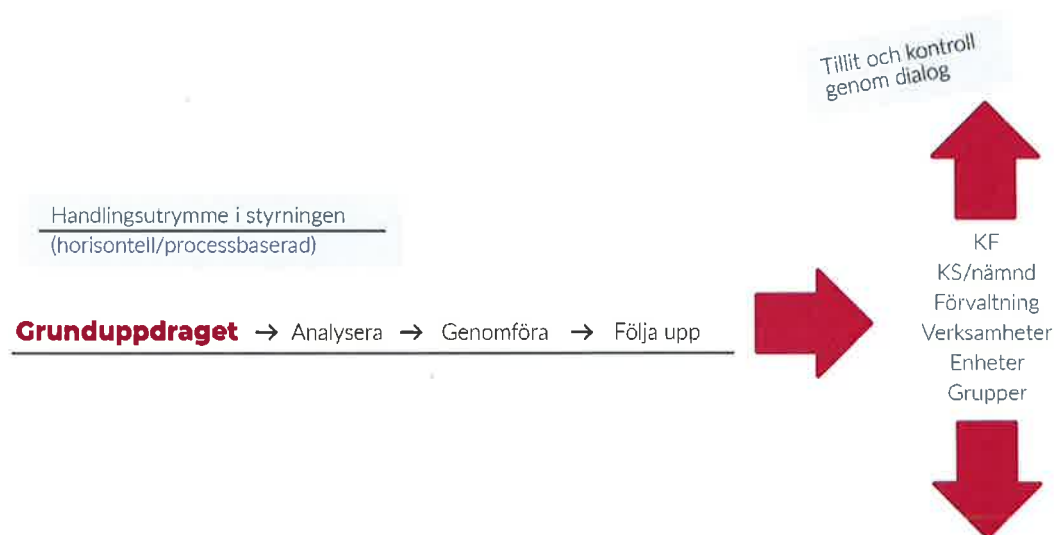
Det ska finnas en gemensam arbetsgång som ska genomsyra arbetet oavsett om det gäller kommunens budgetprocess eller om en enhet vill prova en ny arbetsrutin en kortare tid.

- *Analysera* förutsättningar samt nuläge och omvärld
- *Planera* resurser, mål, uppdrag samt kvalitetssäkring.
- *Genomföra* utifrån planeringen

- *Följa upp*, kvalitetssäkra och analysera resultat och kvalitet

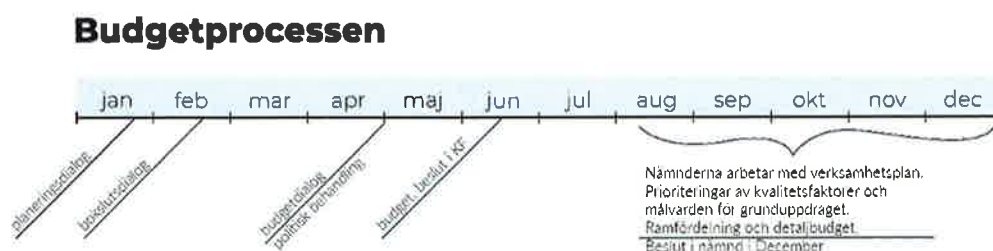
En tillitsbaserat planerings och uppföljningsmodell bygger på att det finns handlingsutrymme i styrningen. Det innebär att varje organisatorisk nivå har befogenhet och ansvar för att genomföra hela planerings och uppföljningsarbetet utifrån sitt grunduppdrag och givna ekonomiska ramar.

Styrningen ska kvalitetssäkras genom dialog vilket innebär kontinuerliga systematiska samtal om mål, strategier, förhållningssätt, planer, resultat samt kvalitet. Dialogerna sker mellan nästa överordnade nivå, exempelvis mellan enhetschef och verksamhetschef, mellan förvaltningschef och nämnd. Dialog ska ses som en aktivitet som ska ingå i årsplaneringen för planerings- och uppföljningsarbetet på alla organisatoriska nivåer

Planering - Budgetprocess

I detta avsnitt beskrivs processen för budget och samspelet med uppföljning på en kommunövergripande nivå.

Planeringsdialog

I januari genomförs planeringsdagar där förutsättningarna inför året presenteras. Dessa baseras på skatteberäkningar, kommunens eventuellt egna nya beslut, demografiska förutsättningar, regeringens budget, omvärldsfaktorer med mera. Fördjupningar kan också göras i frågor som kommer att bli aktuella under året. Kommunstyrelsen kan också besluta om att nämnderna ska belysa vissa frågeställningar till kommande budgetarbete.

Bokslutsdialog

I mars presenterar nämnder och styrelser sin uppföljning av året som gått. Utgångspunkten här är nämndernas grunduppdrag. Utfall och analys av resultaten ska belysas utifrån de tre perspektiven, verksamhetsperspektivet, medarbetarperspektivet och ekonomiperspektivet. Presentation och utvärdering av årets utveckling av kommunens utvecklingsmål ska också genomföras.

Budgetdialog

Under maj genomförs en budgetberedning. Här sker en dialog med nämnder och styrelser utifrån de underlag som lämnats in. Även här är grunduppdraget utgångspunkt. Förutsättningarna för att klara de tre perspektiven ska belysas utifrån nuläge, tidigare resultat samt omvärldsanalys. Det finansiella perspektivet samt förutsättningarna för utvecklingsmålen ska även belysas.

Kommunfullmäktiges budget

Utifrån tidigare dialoger utarbetar de politiska partierna förslag till budgetramar för nämnderna, investeringsramar, skattesats, taxor och avgifter för i första hand det kommande året. Utvecklingsmålen ligger normalt fast men kan justeras vid behov i budgetbeslutet. Beslut tas i kommunfullmäktige i juni. Kommunfullmäktige tar normalt inte upp budgeten till nytt beslut såvida inte betydande förändringar av de ekonomiska förutsättningarna skett. Vid ett valår tas budgeten upp till nytt beslut i november.

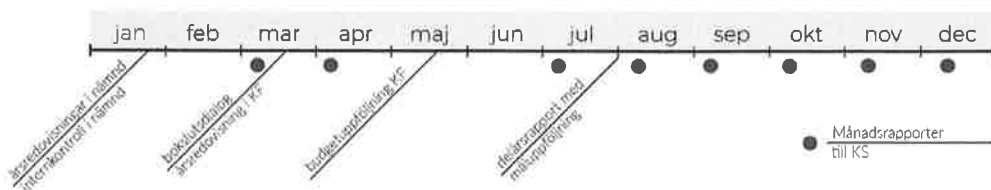
Nämndernas grunduppdrag och verksamhetsplan

Under hösten arbetar styrelser och nämnder med verksamhetsplaner och detaljbudgetar utifrån beslutad budgetram. Viktiga kvalitetsfaktorer för grunduppdraget samt prioriterade områden ska beslutas. Även ekonomiska prioriteringar för nämndernas verksamheter ska göras.

Uppföljning

I detta avsnitt beskrivs processen för uppföljning på en kommunövergripande nivå

Uppföljningsprocessen

Månadsuppföljningar

Nämnder och styrelser ska redovisa månadsrapporter med månadsresultat och helårsprognoser till kommunstyrelsen. Detta ska ske enligt en årlig tidplan. Normalt görs åtta månadsrapporter. Förutom kommentarer till avvikelser ska även nämnder och styrelser upprätta en åtgärdsplan för att åtgärda negativa avvikelser. Redovisningen av den ekonomiska ställningen för styrelser och nämnder ingår i den interna kontrollen för att säkerställa en tillförlitlig ekonomisk redovisning.

Utöver månadsuppföljningarna kan även verksamhetsstatistik redovisas till kommunstyrelsens utifrån en årlig plan.

Större investeringsprojekt ska slutredovisas löpande till kommunfullmäktige.

Delårsredovisningar

Uppföljningen från nämnd till kommunfullmäktige görs genom en budgetuppföljning inklusive finansförvaltning normalt per den 30 april, samt en delårsrapport normalt per den 31 augusti. Den senare delårsrapporten innehåller även uppföljning av målen, där förutsättningarna för att uppnå god ekonomisk hushållning ska belysas.

Årsredovisning

Årsredovisningen är kommunstyrelsens redovisning av årets verksamhet och ekonomiska ställning i kommunen och koncernen till kommunfullmäktige. Årsredovisningens struktur och innehåll regleras av kommunallagen och den kommunala redovisningslagen. Kommunstyrelsen ska normalt överlämna årsredovisningen för föregående år till kommunfullmäktiges sammanträde i mars månad.

I årsredovisningen ska fastställas om kommunen uppnått god ekonomisk hushållning. Detta bedöms efter två parametrar.

- måluppfyllelsen för de finansiella målen.
- måluppfyllelsen för nämnders och styrelsers grunduppdrag

En förutsättning för att ha uppnått god ekonomisk hushållning är att de finansiella målen uppnåtts. En utvärdering av utvecklingen för kommunens utvecklingsmål ingår även i årsredovisningen samt en åiterrapportering av kommunfullmäktiges särskilda uppdrag.

Omdisponering av anslag

För samtliga nämnder är budgetanslaget en nettoram. Nämnder kan besluta om omdisponeringar inom sina verksamheter och kommunstyrelsen får fatta beslut om omdisponeringar mellan nämnderna. En förutsättning för sådana beslut i nämnd/styrelse är dock att det inte medför stora förändringar i förhållande till nämndens grunduppdrag, servicenivåer eller andra inriktningsbeslut av principiell karaktär. I sådana fall ska nämnden/styrelsen föra frågan vidare till kommunfullmäktige för ställningstagande. Tilläggsanslag under löpande budgetår medges normalt inte. Om medelstilledningen visar sig otillräcklig för viss verksamhet ska nämnden undersöka förutsättningarna att omdisponera tillgängliga resurser inom nämndens samlade budgetram. För att omvandla anslagna driftmedel till investeringsmedel fordras kommunfullmäktiges godkännande.

Efter bokslutet kan överföring av över/underskott ske i vissa fall. Beträffande driftsanslag kan överföring ske i undantagsfall, till exempel för egen finansierad del av driftprojekt. Utrymmet för ombudgetering regleras i kommunfullmäktiges budgetbeslut. Beträffande behandling av över/underskott för investeringsanslag som är fortgående, sker detta efter särskild motivering.

Kommunledningsförvaltningen
Gustaf Olsson, Kvalitetssamordnare
0221-251 99, 073-699 60 64
gustaf.olsson@koping.se

Begäran av underlag för kommande trafikförsörjningsprogram och länstransportplan för Västmanlands län

Som en del i sitt regionala utvecklingsansvar har Region Västmanland ansvar för att varje mandatperiod göra en översyn av länets trafikförsörjningsprogram. Enligt planeringsprocesserna för infrastruktur får länet på regeringens uppdrag att ta fram en ny länstransportplan vart fjärde år. Det är ännu oklart om en ny planeringsomgång kommer att ske inför 2022. Till dess att regeringen lämnar ett klart besked fortgår arbetet för att ta fram underlag för en ny länstransportplan. Som underlag inför processerna till dessa styrande dokument vill Region Västmanland inhämta synpunkter från Köpings kommun kring de viktigaste målpunkterna i kommunen, hur kollektivtrafiken fungerar till de viktigaste målpunkterna samt brister och behov på den nationella respektive regionala infrastrukturen.

I yttrandet finns en redogörelse för de viktigaste målpunkterna samt hur kollektivtrafiken fungerar idag. Det finns även synpunkter på ett antal projekt som skulle behövas på infrastrukturen.

Förslag till beslut

Att anta föreliggande underlag för kommande trafikförsörjningsprogram och länstransportplan för Västmanlands län.

Sara Schelin
Kommunchef

Gustaf Olsson
Kvalitetssamordnare

Begäran av underlag för kommande trafikförsörjningsprogram och länstransportplan för Västmanlands län

Inledning

Som en del i sitt regionala utvecklingsansvar har Region Västmanland ansvar för att varje mandatperiod göra en översyn av länets trafikförsörjningsprogram. Som underlag inför översynen har Köpings kommun fått möjlighet att lämna synpunkter kring följande tre frågeställningar.

- Vilka är de viktigaste målpunkterna för kommunen utifrån exempelvis arbetsmarknad, utbildning, samhällsservice. Beskriv målpunkternas funktion utifrån ett kommunalt och regionalt perspektiv och sätt dem i prioriteringsordning.
- Fungerar befintlig kollektivtrafik för ovan nämnda målpunkters behov? Beskriv eventuella brister och hur ett önskvärt läge skulle vara.
- Brister och behov på den nationella respektive regionala infrastrukturen.

Viktigaste målpunkterna för Köpings kommun utifrån arbetsmarknad, utbildning och samhällsservice.

Viktigaste geografiska målpunkterna inom Köpings kommun

Orter

Köping är centralorten i Köpings kommun. Där bor cirka 19 000 personer och en stor del av samhällsservice så som bank, restauranger och butiker finns där. Det finns även ett stort antal arbetstillfällen i centrum.

Kolsva är den största tätorten i Köpings kommun och ligger 15 kilometer nordväst om Köping stad.

Munktorp är den minsta tätorten i Köpings kommun och ligger 10 kilometer nordöst om Köping stad.

Samhällsservice

Köping centrum (se under orter)

Sjukhuset i Köping är i första hand till för invånarna i Köping, Arboga, Kungsör Hallstahammar samt norra länsdelen. Sjukhuset är även en stor arbetsplats med cirka 400 anställda.

Big inn köpcentrum ligger vid Strö trafikplats. Köpcentrumet har ett utbud av både butiker och restauranger.

Skolor

I Köpings kommun finns elva grundskolor och en gymnasieskola. På grundskolorna går cirka 3 000 elever. På Köpings kommuns gymnasium, Ullvigymnasiet går drygt 1 000 elever och gymnasiet har cirka 160 anställda. Förutom från Köping kommer den största andelen elever på Ullvigymnasiet från Skinnskatteberg, Arboga och Kungsör.

Hamn

Köpings hamn består av en djuphamn med industrikajer, spannmålskaj, oljepir och en småbåtshamn. I anslutning till hamnen finns 30 000 kvadratmeter lagringsutrymme under tak och 110 000 kvadratmeter upplagsytor. En upprustning av hamnen pågår för att kunna ta emot större fartyg och högre godsvolymer.

Arbetsgivare

Utöver kommunen och sjukhuset så är de största arbetsgivarna i Köpings kommun GKN Driveline, Volvo GTO, Tibnor, Yara, Hästens Sängar, Keycast Kohlswa, Leax Group, MEAG Genevad och Sparbanken Västra Mälardalen.

Viktigaste geografiska målpunkterna utanför Köpings kommun

Arbetspendling

Drygt 7 000 personer arbetspendlar till och från Köping. Den största utpendlingen sker till Västerås (1 174 personer) följt av Arboga (418 personer). Därefter följer Kungsör, Hallstahammar och Eskilstuna.

Den största inpendlingen sker från Arboga (826 personer) följt av Västerås (752 personer) följt av Kungsör, Hallstahammar och Eskilstuna.

Nöjespendling

Utöver Västerås dit även arbetspendlingen är stor är Stockholm och Örebro viktiga målpunkter för nöjespendling.

Hur fungerar befintlig kollektivtrafik till ovan nämnda målpunkter?

Köpings tätort (Hökartorget): I dagsläget angör samtlig landsbygdstrafik Hökartorget i centrala Köping. Det är viktigt att landsbygdstrafiken även fortsättningsvis angör Hökartorget då en stor andel av de som åker buss till och från Köping, både inom kommunen men även utanför kommunen, vill åka till och från centrum och inte till och från järnvägsstationen.

Linje 550A trafikerar sträckan Köping-Kolsva-Skinnskatteberg. Bussen avgår en till två gånger per timme med undantag från förmiddagen då det är längre mellan avgångarna. Samtliga avgångar går däremot inte till Skinnskatteberg utan vissa går endast till Kolsva. Linje 550A används av många elever. De som åker från Köping till Kolsva på morgonen bör vara i Kolsva runt 7.50 och de som åker motsatt riktning bör vara i Köping runt 8.00 på morgonen. I dagsläget fungerar den trafiken tillfredställande.

Linje 515 trafikerar sträckan Köping-Munkorp-Västerås. Även denna linje har avgång en till två gånger i timmen.

I Köpings kommun finns en flexlinje som är anropsstyrd. Flexlinjen går att åka med på måndagar-fredagar mellan 9.00-17.00 och lördagar 9.30-13.30. Flexlinjen har 90 flexpunkter, bland annat vid sjukhuset och vid Big inn. Samtliga linjer inom landsbygdstrafiken stannar dessutom vid sjukhuset.

När det gäller grundskoleelever så åker de med skolbussar. Barn med växelvisboende åker dessutom med linje 550A mellan Köping och Kolsva (se ovan). De hållplatser som används av de barn som bor växelvis är Järnvägsstationen, Hökartorget, Torggatan och Bergslagsvägen norra i Köping och Parkvägen och Kolsva centrum i Kolsva. För gymnasieeleverna är det linjerna till Skinnskatteberg, Arboga och Kungsör som är viktiga.

Många av de stora arbetsplatserna i Köping, så som till exempel Volvo, Yara och GKN, ligger inom gång- och cykelavstånd från Köping station vilket innebär att de som arbetar på dessa arbetsplatser och bor i andra kommuner har relativt goda möjligheter att pendla. Det är däremot inte möjligt för de som bor och arbetar i Köping att åka kollektivt till arbetet då den flexlinje som finns endast går från klockan 9.00.

Sträckan Köping-Västerås trafikeras av både tåg och buss. Tågen avgår en gång i timmen med undantag från en timme på morgonen och på eftermiddagen då tågen avgår två gånger i timmen. Sträckan trafikeras även av linje 515 (se ovan)

Sträckan Köping-Arboga trafikeras även den av både tåg och buss. Även här avgår tågen en gång i timmen med undantag från en timme på morgonen och på eftermiddagen då tågen avgår två gånger i timmen. Sträckan trafikeras även av busslinje 551. Linjen har avgång en till två gånger i timmen med undantag mitt på dagen då det är ett uppehåll på lite drygt två timmar.

Sträckan Köping-Kungsör trafikeras av busslinje 550B. Under tiden då arbetspendlingen är som störst finns det två avgångar per timme. Under dagen och på kvällen är avgångarna mindre täta.

Även de som pendlar mellan Köping och Hallstahammar är hänvisade till buss. På denna sträcka finns ingen direktbuss utan byte behövs. Att resa kollektivt mellan Hallstahammar och Köping tar närmare två timmar varför det, för de allra flesta, inte är aktuellt att arbetspendla med kollektivtrafik mellan dessa orter.

Sträckan mellan Köping och Eskilstuna trafikeras av buss. Under större delen av dagen går minst en buss i timmen med undantag från förmiddagen och kväll när busstätheten är varannan timme.

Sträckan Köping-Stockholm trafikeras av tåg. Under vardagarna är det knappt 20 avgångar i vardera riktning. Senaste avgången på vardagar och lördagar från Köping till Stockholm är 21.29. Senaste avgången från Stockholm till Köping är 22.14 tåget med direktavgång går 22.14. På fredagar finns dessutom möjligheten

att åka från Stockholm 23.44 men då måste byta till bus göras i Västerås vilket gör att restiden blir längre. På lördagar avgår sista direkttåget från Stockholm 20.14 men även här finns möjligheten att byta till buss i Västerås. Sista avgången är då 23.44.

Brister och behov på den regionala respektive nationella infrastrukturen

Väg

Cirkulationsplats väg 250

Cirkulationsplatsen på väg 250 är i dagsläget relativt hårt belastad med cirka 20 000 inkommande fordon per dygn. Cirkulationsplatsen har i dagsläget endast ett körfält och den börjar närma sig gränsen för den kapacitet som en enkelfältig cirkulationsplats klarar av. Under eftermiddagarna uppstår köbildning framförallt på väg 250 österifrån. En starkt bidragande orsak till köbildningen är de pendlingsrörelser som uppkommer från de stora arbetsplatserna som ligger i sydöstra Köping. Det planeras även ett nytt köpcentrum med sällanvaruhandel samt snabbmatsrestaurang vilket också förväntas öka trycket på trafiken i den aktuella cirkulationsplatsen. För att minska köbildning under rusningstrafik samt för att klara framtida trafikbelastning bör en ombyggnad av cirkulationsplatsen göras för att utöka kapaciteten.

Anslutning till E18 öster om Köping

I översiktsplanen för Köpings kommun finns ett område reserverat för en östlig anslutning till Köpings tätort. En anslutning kan påtagligt underlätta för E18-trafiken till och från Köpings östliga delar. En ny avfart skulle även innebära att godstransporterna till och från Norsa industriområde inte behöver passera genom bostads- och affärsområden i tätorten vilket de gör i dagsläget. Dessutom innebär en östlig anslutning att framtida omledning av trafik från E18, på sträckan Köping-Kolbäck/Hallstahammar, inte behöver ledas genom tätorten.

Trafikanpassad anslutning vid Strö trafikplats

På E18:s norra sida vid Strö trafikplats ansluter avfartsrampen från Västerås och påfartsrampen mot Örebro till väg 250. För närvarande har fordon från Västerås stopplikt mot väg 250. Det medför dålig framkomlighet, långa köer och inte sällan incidenter, speciellt vid rusningstrafik. Därför finns det goda skäl att bygga en cirkulationsplats i den korsningen.

Köpings hamn

Köpings hamn är en riksangelägenhet. Just nu satsas stora belopp på att stärka sjötransporterna på Mälaren. Avsikten är att öka säkerheten samt stärka kapacitet och konkurrenskraft för sjötransporter till de inre delarna av Mälaren. Detta för att skapa förutsättningar för överflyttning av gods från väg- till sjötransporter. De

åtgärder som vidtas ger potential för kraftig volymtillväxt för sjötransporter till Köping. Köpings hamn ligger centralt lokaliserad i en stark tillväxtregion där landtransporten har stora kapacitetsproblem. Sjöfart på Mälaren är ett miljömässigt starkt alternativ med stor kapacitetsreserv. Köpings hamn trafikmatas i dagsläget via Nya Hamnvägen. Det är önskvärt att tung trafik från E18 till hamnområdet hänvisas till Ängsbyleden med en ny gata från Väg 250 för att avlasta centrala delar av Köping. Det bör även ses över om Ängsbyleden kan förstärkas för att klara bärighetsklass BK4.

Korsning väg 250 och väg 572

Cirka 1,5 km söder om Köpings tätort ansluter väg 572, från Arboga och Valskog, till väg 250. Korsningen är i sin nuvarande utformning bristfällig beträffande trafiksäkerheten. Detta bör åtgärdas. I synnerhet med tanke på att det vid korsningen finns en ambulansstation som täcker såväl Köpings, Kungsörs som Arboga kommun.

Korsning väg 250 och väg 580

Där länsväg 580 (Ängebyleden) korsar väg 250, vid södra infarten till Köping, är det motiverat med en cirkulationsplats. För Köpings sydvästra delar är det Ängsbyleden som ansluter till E-18. Leden trafikeras flitigt av tung trafik, inte sällan med farlig last, till och från de där belägna industrierna. Om Ängsbyleden förlängs ner till hamnen kommer trafiken att öka ytterligare. Möjligheten att bygga om den nuvarande enkla korsningen mellan väg 250 och väg 580 till en mer trafik- och säkerhetsanpassad lösning bör därför ses över.

Järnväg

Mälarbanan

Mälarbanan är, tillsammans med Svealandsbanan, en viktig del av trafikstråken mellan Stockholm-Örebro-Oslo och Stockholm-Örebro-Göteborg. Både för persontrafik och för godstransport. Persontrafiken består till en stor del av arbetspendling. Pendlingen förknippas i sin tur lätt med resande till och från Stockholm. Men en stor del av arbetsresorna görs mellan orterna på sträckan Örebro -Arboga-Köping-Västerås -Enköping. Det är ett resande som tenderar att bli allt intensivare. Därför det viktigt att bygga ut spårkapaciteten, inte bara in mot Stockholm, utan även i vår region. Detta för att undvika s.k. flaskhalsar och kunna öka hastigheten hos regional- och fjärrtågen.

Höghastighetståg Stockholm-Oslo

En väl fungerande järnvägsförbindelse mellan Stockholm och Oslo är viktig för regionens fortsatta utveckling och attraktivitet. För Köping kommuns del är det viktigt att eventuellt höghastighetståg på sträckan angör Köping.

Gång och cykelväg

Cykelväg mellan Köping och Munktorp

Längs väg 558 (från Köping mot Kolbäck) är förhållandena för gående och cyklister undermåliga från Köpings tätort till järnvägsviadukten 2,4 km österut. På delsträckan Ringvägen-Norsavägen är gång och cykelbanan smal och svårframkomlig och från Norsavägen till viadukten finns ingen gång och cykelbanabana alls. (Mellan viaduktens västra påfart och Munktorp finns en väg på norra sidan av järnvägen som är gång och cykelvänlig.) Den 2,4km långa sträckan - där allvarliga tillbud och dödsolyckor har förekommit är helt enkelt farlig för "mjuka" trafikanter. Det medför att exempelvis boende i Munktorp undviker att arbetspendla med cykel.

Cykelväg mellan Köping och Kungsör

På den starkt trafikerade väg 250 mellan Köping och Kungsör är förhållandena för cyklister sådana att de inte möjliggör säker pendling. Cirka 1 000 personer arbetspendlar på denna sträcka. En cykelväg på sträckan skulle underlätta och uppmuntra till miljövänlig cykelpendling.

Cykelväg mellan Köping och Arboga

Drygt 1 200 personer pendlar sträckan dagligen. En gång- och cykelväg på sträckan skulle underlätta arbetspendling vilket är positivt både ur ett miljö- och hälsoperspektiv.

Cykelväg mellan Köping och Himmeta

Trafikverket behöver bygga cykelväg mellan Köping och Himmeta då vägen är planerad att användas för tunga transporter.

Kommunledningsförvaltningen
Gustaf Olsson, Kvalitetssamordnare
0221-251 99, 073-699 60 64
gustaf.olsson@koping.se

Uppföljning av intern kontroll 2019

Enligt riktlinjerna för intern kontroll ska resultatet av uppföljningen redovisas. Kommunstyrelsen ska även följa upp nämndernas uppföljning av respektive internkontrollplan.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen godkänner uppföljningen av internkontrollen för 2019

Sara Schelin
Kommunchef

Gustaf Olsson
Kvalitetssamordnare

Nämnd
 Kommunstyrelsen

Uppföljning internkontrollplan 2019

Granskningsområde/Rutins	Granskningsområde/Kontrollmoment	Kontroll genomförd	Avvikelse	Åtgärdsstatus	Kommentarer till avvikelse /åtgärdsstatus	Fungerar Kontrollmetoden
Kommunstyrelsen						
Delegation - Kontroll om anmälan sker och riskbedömning görs avseende om beslut är heltäckande	Kontroll av att delegationsbeslut följs och anmäls till nämnd	Nej			Kontrollmetod saknas.	Nej
Syrande dokument - Kontroll om policys och riktlinjer är aktuella och uppdaterade enligt rutin.	Kontroll av efterlevnaden och ärendegången gällande policys och riktlinje genom att kontrollera nuvarande riktlinje utifrån styrande dokument	Ja	Ja	Pågår	Dokumentansvarig saknas för flertalet dokument. Arbete med framtagande av riktlinjer för styrande dokument har påbörjats och beräknas slutföras under början av 2020. Därefter ska samtliga styrande dokument uppdateras i enlighet med ny riktlinje.	Ja
Kommungemensamma						
GDPR	Kontroll att rutin för utlämning av registerutdrag finns.	Ja	Ja	Ej påbörjad	Rutin finns inte hos samtliga förvaltningar. Uppföljning kommer att göras under våren för att säkerställa att rutin för utlämning av registerutdrag finns hos samtliga förvaltningar.	Ja

Granskningsområde/Rutin/process	Granskningsområde/Kontrollmoment	Kontroll genomförd	Avvikelse	Åtgärdsstatus	Kommentarer till avvikelse /åtgärdsstatus	Fungerar Kontrollmetoden
Systemförvaltning	Kontroll att varje nämnd har en systemförvaltningsplan för år 2019-2020.	Ja	Ja	Ej påbörjad	Systemförvaltningsplan finns inte för samtliga nämnder. Uppföljning kommer att göras under våren för att säkerställa att varje nämnd har systemförvaltningsplan	Ja
Systemförvaltning	Kontroll att det finns en utsedd systemförvaltare för varje nämnd.	Ja	Ja	Ej påbörjad	Utsedd systemförvaltare finns inte för samtliga nämnder. Åtgärder kommer vidtas för att samtliga nämnder ska ha en utsedd systemförvaltare.	Ja
Myndighetsutövning	Kontroll att samtliga förvaltningar har rutiner för hur post och e-post ska hanteras vid någons frånvaro.	Ja	Ja	Pågår	Rutin finns inte för samtliga förvaltningar. Uppföljning kommer att göras för att säkerställa att rutin finns hos samtliga förvaltningar.	Ja
Arbetsmiljö	Kontroll att samtliga nämnder har aktuella handlingsplaner mot hot och våld	Ja	Ja	Pågår	Rutin finns inte för samtliga nämnder. Åtgärder för att ta fram rutiner i samtliga nämnder har påbörjats.	Ja

Granskningsområde/Rutin/process	Granskningsområde/Kontrollmoment	Kontroll genomförd	Avvikelse	Åtgärdsstatus	Kommentarer till avvikelse /åtgärdsstatus	Fungerar Kontrollmetoden
Externa webben	Kontroll att webbsidorna under kommun och politik/politisk organisation är uppdaterad med rätt namn och kontaktuppgifter	Ja	Ja	Ej påbörjad	Sidorna innehåller rätt namn men kontaktuppgifter saknas till samtliga politiker.	Ja

Uppföljning av nämndernas internkontrollarbete

Uppföljning av den interna kontrollen har även genomförts av samtliga nämnder med undantag för överförmyndarnämnden då de saknat internkontrollplan för 2019. Samtliga uppföljningar av internkontrollplanerna för 2019 har lämnats in till kommunstyrelsen. Tekniska kontorets uppföljning avser de kommungemensamma internkontrollpunkterna. Utöver de kommungemensamma internkontrollpunkterna har nämnderna följt upp 19 nämndspecifika internkontrollpunkter. Av de 19 kontrollpunkterna har sju avvikelser konstaterats i årets uppföljning. Av kontrollpunkterna med avvikelser så är åtgärd påbörjad eller avslutad för samtliga kontrollområden. Samtliga nämnders uppföljning av internkontrollplaner bifogas.

Kansliavdelningen

Postadress
Köpings kommun
731 85 Köping

Besöksadress
Rådhuset
Stora Torget

Telefon
0221-250 00

Fax
0221-251 31

Webbplats och e-post
www.koping.se
kommunledning@koping.se

Bankgiro
991-1215

Org. nr
212000-2114

Nämnd

Vård- och omsorgsnämnden

Uppföljning internkontrollplan 2019

Styrelse/nämnd	Granskningsområde/Kontrollmoment	Kontroll genomförd	Avvikelse	Åtgärdsstatus	Kommentarer till avvikelse /åtgärdsstatus	Fungerar Kontrollmetoden
Vård- och omsorgsnämnden	<p>Har all omvårdnadspersonal genomfört webbutbildning inför delegering?</p> <p>Ställt frågan till samtliga enhetschefer och sjuksköterskor.</p> <p>Omvårdnadspersonal ska visa upp/lämna in sitt intyg efter att webbutbildningen genomförts.</p>	Ja	Nej	Klar		Ja
Vård- och omsorgsnämnden	<p>Har alla tillsvidareanställda genomfört webbutbildning i palliativ vård?</p> <p>Samtliga enhetschefer har besvarat frågan om medarbetare genomfört utbildningen och lämnat in utbildningsbeviset.</p>	Ja	Ja	Pågår	<p>Uttag tas ur palliativa registret.</p> <p>Det går inte att ta ut statistik från Palliativ registret för webbutbildningen har ingen koppling till detta. Betaniastiftelsen, som tagit fram utbildningsmaterialet, tillhandahåller ingen statistik.</p>	Nej

Styrelse/nämnd	Granskningsområde/Kontrollmoment	Kontroll genomförd	Avvikelse	Åtgärds-status	Kommentarer till avvikelse /åtgärdsstatus	Fungerar Kontrollmetoden
Vård- och omsorgsnämnden	Hur används verksamhetens resurstid för att minska andelen vikarietimmar? <i>LSS, socialpsykiatri och äldreomsorgen</i>	Ja	Ja	Pågår	<p>Vissa resurstimmar blir över då de är för få för att bli ett helt pass, ex en timma på eftermiddagen så blir medarbetaren kvar på sin enhet, gör givetvis nytta där men timman är ofinansierad.</p> <p>För att öka andelen resurstimmar som kan göras till hela pass, och därmed minska antalet timvikarietimmar, krävs en funktion som kan hantera både schemaläggning, resurstid och vikarieanskaffning. Det arbetet pågår utifrån Heltidsresan och översynen av hela bemanningsprocessen.</p>	Delvis

Tekniska kontoret

Uppföljning internkontrollplan Tk 2019

Styrelse/nämnd	Granskningsområde/Kontrollmoment	Kontroll genomförd	Avvikelse	Åtgärds-status	Kommentarer till avvikelse /åtgärdsstatus	Fungerar Kontrollmetoden
Kommun-gemensamt	GDPR Rutin för utlämning av registerutdrag	Ja	Nej		Finns system där vi lägger in vilka platser personuppgifter finns.	Ja
	Systemförvaltning Finns en systemförvaltningsplan	Ja	Ja		Förvaltningen har ingen systemförvaltningsplan. Behöver tas fram.	Ja
	Systemförvaltning Finns det en utsedd systemförvaltare	Ja	Nej		Systemförvaltare finns till kända system men då systemförvaltningsplanen ej är framtagen kan det finnas system som vi inte känner till att vi har.	Ja
	Myndighetsutövning Kontroll av rutiner för post- och e-posthantering vid frånvaro	Ja	Ja		Gemensam rutin finns ej. Hanteras olika på olika avdelningar.	Ja
	Hot och Våld Kontroll av handlingsplaner mot hot och våld.	Ja	Ja		Diskussioner har gjorts i ledningsgruppen och på avdelningsmöten. Utbildning har hållits i ämnen men handlingsplaner finns ej framtagna.	Ja
	Externa webben Uppdaterad information under kommun och politik/politisk organisation	Ja	Nej		Vi tillhör Kommunstyrelsen och gör ingen egen uppdatering av denna information.	Ja

Nämnd
Utbildningsnämnden

Uppföljning internkontrollplan 2019

Styrelse/nämnd	Granskningsområde/Kontrollmoment	Kontroll genomförd	Avvikelse	Åtgärds-status	Kommentarer till avvikelse /åtgärdsstatus	Fungerar Kontrollmetoden
Utbildningsnämnden	Systematiskt kvalitetsarbete gällande måluppfyllelse och skolresultat. Kontrollera så att våra våra grundskolor och vår gymnasieskola (verksamheterna) lever upp till skollag och läroplan när det kommer till analys och uppföljning av betyg, måluppfyllelse och nationella prov samt relationen mellan resultatet på det nationella provet och måluppfyllelse/betyg.	Ja	Ja	Pågår	Vi har sett att det finns mycket bra i de handlingsplaner och rapporter som vi har studerat. Den avvikelse som vi har sett, och som generellt gäller både för enskilda verksamheter och för huvudman, är att vi brister i vårt analysarbete. Vi vet hur det ser ut men vi har sällan svar på varför det ser ut som det gör. Ett gemensamt arbete med detta har påbörjats under ledning av verksamhetschefen för grundskolan. Rutiner för att diskutera detta under rektorsträffar har påbörjats.	Ja
Utbildningsnämnden	Registerutdrag innan anställning Undersöka om alla verksamheter följer de rutiner och lagkrav som finns.	Ja	Ja	Pågår	I kontrollen ser vi att registerutdrag inte alltid kontrolleras innan anställning. Däremot finns det kunskap om att registerutdrag ska kontrolleras innan en person anställs. Ytterligare informationsspridning av rutinerna behöver därför ske.	Ja
Utbildningsnämnden	Risk och säkerhet Undersöka om alla verksamheter har uppdaterade och implementerade krishanteringsplaner	Ja	Nej	Pågår	Verksamheterna har uppdaterade krishanteringsplaner eller har ett pågående arbete kring att uppdatera dem.	Ja

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Uppföljning internkontrollplan 2019

Granskningsområde/ Rutin/process	Granskningsområde/Kontrollmoment	Kontroll genomförd	Avvikelse	Åtgärds- status	Kommentarer till avvikelse /åtgärdsstatus	Fungerar Kontrollmetoden
Kommungemensamma						
GDPR	Kontroll om rutin finns för utlämning av registerutdrag	Ja	Ja		Har efterfrågat en kommungemensam rutin	Ja
Systemförvaltning	Kontroll om varje nämnd har en systemförvaltningsplan för år 2019-2020	Ja	Ja	Delvis klart	Inventering pågår, ska vara klart i februari. Systemförvaltningsplaner, några klara andra påbörjade, plan finns för genomförande	Ja
Systemförvaltning	Kontroll om det finns utsedd systemförvaltare	Ja	Nej			Ja
Rutiner för post- och e-posthantering vid frånvaro	Kontroll om rutin finns för post- och e-posthantering vid frånvaro finns	Ja	Nej			Ja
Handlingsplaner mot hot och våld	Kontroll om handlingsplan mot hot och våld finns	Ja	Ja		Har diskuterats på personalmöte. Skriftlig handlingsplan saknas	Ja
Samhällsbyggnadsförvaltningen						
Styrande dokument	Kontroll av om styrande dokument är uppdaterade?	Ja	Nej	Klar		Ja
Uppföljning detaljplanearbete	Följa upp planläget för kommunens detaljplaner samt hur många bostäder som de bedöms kunna ge	Ja	Nej	Klar		Ja

Granskningsområde/ Rutin/process	Granskningsområde/Kontrollmoment	Kontroll genomförd	Avvikelse	Åtgärds- status	Kommentarer till avvikelse /åtgärdsstatus	Fungerar Kontrollmetoden
Kommungemensamma						
Introduktion av nyanställda	Kontroll att introduktion av nyanställda genomförs	Ja	Nej	Klar		Ja
Brand- och säkerhetsinformation	Kontroll av att systematisk arbetsmiljögenomgång enl Arbetsmiljöverket med brand- och säkerhetsinformation sker	Ja	Nej	Klar		Ja

Nämnd

Kultur- och folkhälsonämnden

Uppföljning internkontrollplan 2019

Styrelse/nämnd	Granskningsområde/Kontrollmoment	Kontroll genomförd	Avvikelse	Åtgärds-status	Kommentarer till avvikelse /åtgärdsstatus	Fungerar Kontrollmetoden
Kultur- och folkhälsonämnden	Förvaltningsövergripande information och kommunikation: Grafisk profil och tydlig avsändare, dokument och trycksak	Ja	Ja	Pågår	Avvikelser förekommer men man ser redan stor skillnad i och med implementering av den nya grafiska profilen. Risken för avvikelse kommer att minska när mallar och verktyg tagits fram.	Ja
Kultur- och folkhälsonämnden	Hantering av inkomna klagomål och synpunkter	Ja	Ja	Pågår	Klagomål hanteras inte alltid enligt förvaltningens rutin. Åtgärder har vidtagits för att återkommande påminna och aktualisera klagomålshanteringen.	Ja
Kultur- och folkhälsonämnden	Brist på information och kommunikation	Ja	Nej	Ej påbörjad	Kontrollpunkten tas med till 2020 års internkontrollplan eftersom kommunikationsplaner och dialoger inte har genomförts fullt ut under 2019.	Delvis
Kultur- och folkhälsonämnden	Dokumentation och administration: Risk för att registrering och gallring inte sker enligt gällande lagstiftning	Ja	Ja	Pågår	Under året har vi mätt handläggarnas kunskaper i ämnet. Detta har gjorts före och efter utbildningsinsatser. Fortfarande är inte kunskapsnivån tillfredsställande så utbildningsinsatserna behöver fortsätta.	Ja

Nämnd

Social- och arbetsmarknadsnämnden

Uppföljning internkontrollplan 2019

Styrelse/nämnd	Granskningsområde/Kontrollmoment	Kontroll genomförd	Avvikelse	Åtgärds-status	Kommentarer till avvikelse /åtgärdsstatus	Fungerar Kontrollmetoden
SAN - Vuxenutbildning	Bedömning och betygssättning sker inte på likvärdigt sätt	Ja	Nej	Klar	Samtliga planerade kontrollmoment har genomförts och olika slags uppföljningsverktyg och jämförelsemetoder används för att säkerställa likvärdig bedömning och betygssättning.	Ja
SAN – Vuxenutbildning och Jobbcenter	Svårigheter att ställa krav på att kombinera Sfi med andra sysselsättningsaktiviteter och föräldraledighet	Ja	Nej	Klar	Samordning sker kontinuerligt genom Samcenter. Vuxenutbildning har utbud av flexibla studietider och studielösningar. Genom samarbete med familjecentralen kan föräldralediga erbjudas sfi-studier.	Ja
SAN – Verksamhetsområde Myndighet	Avsaknad jourhem	Ja	Ja	Pågår	Ett tiotal ärenden under året berörda. Avsaknad av jourhem leder till akuta och hastigt framtagna lösningar, som innebär påfrestningar och omplaceringar i för den enskilde (barnet). Har inneburit ökade kostnader för verksamheten.	Delvis Svårigheter att få fram aktuella ärenden vid en granskning i efterhand.
SAN – Verksamhetsområde Stöd och behandling	Fördröjd verkställighet av insats i form av öppenvård – ärenden köas	Ja	Nej	Klar	Uppföljning av ärenden som remitterats till öppenvård under augusti och september har påbörjats utan väntetid. Ingen köbildning under hösten.	Ja

Styrelse/nämnd	Granskningsområde/Kontrollmoment	Kontroll genomförd	Avvikelse	Åtgärds-status	Kommentarer till avvikelse /åtgärdsstatus	Fungerar Kontrollmetoden
SAN – Verksamhetsområde Myndighet	Brister i andra huvudmäns verkställighet	Ja	Ja	Pågår	Sammanställning av avvikelserapporter som angivit brister hos externa aktörer. Brister påtalade hos berörda huvudmän, som delvis åtgärdat dessa.	Delvis Finns vissa brister i inrapportering av avvikelser.

Information om rapport från inspektion av överförmyndare/överförmyndarnämnd

Länsstyrelsen har inspekterat överförmyndarverksamheten i er kommun. Kopia av rapport från inspektionen översänds till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i egenskap av högsta ledning för kommunen och därmed ytterst ansvariga för verksamheten. Kopia av rapport från inspektionen översänds även till kommunrevisionen.

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för kommunernas överförmyndarverksamhet och ska inspektera verksamheten i kommunerna. Vid inspektionen ska Länsstyrelsen granska om överförmyndarens handläggning följer reglerna i föräldrabalken, förmyndarskapsförordningen och även i övrigt sker på ett rättsäkert och lämpligt sätt. Länsstyrelsen ska alltid kontrollera dels det av överförmyndaren förda registret över ärenden, dels stickprovsvis utvalda akter.

Inspektionsrapporten är upplagd på följande vis. I sammanfattningen anges på vilka punkter som Länsstyrelsen framför kritik mot verksamheten. Om Länsstyrelsen inte funnit något att kritisera så framgår även det. Under rubriken 'aktgranskning med kritik' redogör Länsstyrelsen för de akter som vi granskat där vi funnit anledning att kritisera någon del av handläggningen. Under rubriken 'aktgranskning utan kritik' redogör Länsstyrelsen för andra rättsfrågor som uppkommit vid granskningen av akterna och vid den efterföljande diskussionen med överförmyndarkansliet. Under rubriken 'övriga frågor' redogör Länsstyrelsen för information m.m. som framkommit utöver aktgranskningen.

Länsstyrelsen kan framföra tre nivåer av kritik: *viss kritik*, *kritik* eller *allvarlig kritik*. Samtliga sammanfattas dock som kritik i den inledande sammanfattningen. Inte undgå kritik är den mildaste formen av kritik och allvarlig den strängaste. När allvarlig kritik framförs ska Länsstyrelsen normalt sett följa upp frågan, antingen genom att begära återrapportering eller genom ett särskilt uppföljande möte/samtal.

Enheten för tillsyn
Lotta Reimers

Rapport från inspektion den 26 november 2019 av Överförmyndarnämnden för Västra Mälardalen

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Stockholms län kritiserar Överförmyndarnämnden för Västra Mälardalen (nämnden) på följande punkter.

- Ingen överlämning av redovisningshandlingar vid byte av ställföreträdare.
- Ingen handläggning i ärende angående god man enligt 11 kap. 3 § föräldrabalken (FB) i två års tid.
- Bristande tillsyn av att redovisning ges in i ett förmynderskap.
- Inget beslut om att förordna en god man enligt 11 kap. 2 § FB.

Inledning

Vid inspektion den 26 november 2019 granskade Länsstyrelsen 34 akter, se bilaga.

Efter aktgranskningen höll Länsstyrelsen ett sammanträde med nämnden där de frågor som uppstått vid granskningen av akterna behandlades. Vid sammanträdet medverkade nämndens ordförande Carl-Inge Westberg, Jenny Cameron, Anita Nyberg, Martin Drugge, Petra Carlström och John Häggkvist från nämndens kansli samt Lotta Reimers och Hans Lind från Länsstyrelsen.

Om vi har funnit anledning att kommentera nämndens handläggning tar vi upp det i rapporten.

Aktgranskning med kritik

Överlämning av redovisningshandlingar

Efter Länsstyrelsens föregående inspektion år 2018 fick nämnden kritik för att redovisningshandlingar inte överlämnades i samband med byte av ställföreträdare. Frågan följdes upp vid nuvarande inspektion.

Vid granskningen av akt 1401 angående ett godmanskap noterades följande. Ett byte av god man beslutades i december 2018, med giltighet från den 1 januari 2019. Sluträkningen granskades i mars 2019 men det finns ingen dokumenterad överlämning av redovisningshandlingar till den nye gode mannen.

Vid granskning av akt 221 gode mannen noterade Länsstyrelsen att ett byte av gode man hade beslutats och att sluträkningen granskades i juli 2019. Det framgick inte att redovisningshandlingarna hade överlämnats till den nye gode mannen.

Vid granskningen av akt 4419 angående ett godmanskap/förvaltarskap noterades följande. Det beslutades om ett byte i oktober 2018. Den före detta ställföreträdaren lämnade en sluträkning som granskades med anmärkning i mars 2019. Vid det bytet skedde aldrig någon överlämning av redovisningshandlingarna. Ett nytt beslut om byte av ställföreträdare beslutades i maj 2019. Den före detta ställföreträdaren lämnade sluträkning till och med 15 maj 2019. En överlämning av redovisningshandlingar genomfördes i juni 2019 men i skrivelsen till den nya ställföreträdaren har nämnden angett att det endast avser redovisning från den senaste ställföreträdaren, trots att det även varit andra ställföreträdare tidigare.

Vid sammanträdet uppgav nämnden att de har flera ärenden där överlämnandet av redovisningshandlingar inte har skett. Det särskilda momentet har fått prioriteras ned i förhållande till andra arbetsuppgifter, som de bedömt vara viktigare.

Efter sammanträdet har nämnden framfört att de tidigare haft som rutin att ställföreträdare kommit till kansliet och tagit del av handlingar på plats. Men efter kommentar från länsstyrelsen beslutade nämnden att istället skicka handlingar till ställföreträdaren. Det finns mallar förberett och det har blivit en mycket bättre hantering sedan tidigare men de ligger efter med arbetsmomentet och det har till viss del inte kommunicerats riktigt med nya medarbetare.

Vid byte av ställföreträdare ska överförmyndaren enligt 16 kap. 8 § FB överlämna sluträkningen, efter att överförmyndaren granskat den, samt förteckning, årsräkningar och övriga handlingar enligt 15 kap. 3 och 8 §§ FB som förvaras hos överförmyndaren, till den nya ställföreträdaren. Bestämmelsen innebär att alla förteckningar, årsräkningar m.m. som förvaras hos överförmyndaren ska lämnas över till den nya ställföreträdaren, oavsett antal eller ålder. Länsstyrelsen uppmanar nämnden att fortsättningsvis överlämna handlingarna snarast efter det att sluträkningen granskats.

Länsstyrelsen är kritisk till nämndens bristande rutiner i detta hänseende.

Bevakning av bodelningsärende

Vid granskningen av akt 4208 angående godmanskap enligt 11 kap. 3 § FB för att bevaka en bortavarande persons rätt i en bodelning noterade Länsstyrelsen följande. Gode mannen blev förordnad i oktober 2017. Av akten framgår att det finns en bodelningsförrättare som också var den som anmälde behovet av god man. I dagboken fanns inga registrerade händelser i ärendet sedan oktober 2017.

Enligt 15 kap. 1 och 2 §§ FB ska en ställföreträdare ska vårda en huvudmans rätt i en bodelning där huvudmannen har del och se till att skifte sker så snart som möjligt. Enligt 15 kap. 9 § FB ska ställföreträdaren se till att bouppteckning förrättas så snart som möjligt och en kopia ska lämnas till överförmyndaren.

Gode mannen är skyldig att se till att bodelning sker så snart som möjligt och det ingår i nämndens tillsynsuppdrag att se till att gode mannen fullgör sina skyldigheter. Detta gäller oavsett om det finns en bodelningsförrättare eller inte. Om bodelningsförrättaren beslutar om tvångsdelning (enligt 17 kap. 6 § äktenskapsbalken) ska dock nämnden inte samtycka till fördelningen i boet. Observera att föräldrabalkens regler alltid kräver att en bouppteckning upprättas.

Nämnden borde vara mer aktiv i sin tillsyn av ärendet och regelbundet ha kontakt med gode mannen för att få information om ärendets handläggning och se till att få in en bouppteckning. Länsstyrelsen anser generellt att nämnden åtminstone en gång om året bör få in en redogörelse från förordnade ställföreträdare. Länsstyrelsen anser därför att nämnden förtjänar viss kritik för att ingen handläggning skett i ärendet på två år.

Bristande bevakning av redovisning

Vid granskningen av akt 4625 angående förmynderskap noterade Länsstyrelsen följande. Barnet blev myndigt i augusti 2019, men ärendet var vid inspektionen fortfarande aktivt. En god man är fortfarande förordnad för barnet, för att bevaka rätt i dödsbo. Nämnden samtyckte i januari 2019 till arvsförfarandet och det framgår att barnet ärvt över 700 000 kr. Nämnden har inte begärt förteckning över tillgångarna, inte begärt någon sluträkning eller krävt in något bevis om att arvet utbetalats till barnet.

Enligt 13 kap. 3 § FB ska en förmyndare ge in en förteckning över barnets tillgångar inom en månad från att barnets tillgångar överstiger åtta prisbasbelopp. Enligt 13 kap. 15 § FB ska föräldrar inom en månad efter att barnet fyllt 18 år i en sluträkning till överförmyndaren redogöra för förvaltningen under tiden fram till att förmynderskapet upphörde. Redovisningen avser egendom som avses i 13 kap. 2 § FB, t.ex. tillgångar som överstiger åtta gånger gällande prisbasbelopp, samt sådan egendom som omfattas av bestämmelserna om samtycke enligt 13 kap. 10 § FB, t.ex. fast egendom eller nyttjanderätt till sådan. Länsstyrelsen vill framhålla att överförmyndarens granskning av ställföreträdarens redovisningshandlingar är en central del av överförmyndarens tillsyn. Det är därför viktigt att överförmyndaren aktivt bevakar att redovisningshandlingar lämnas in, att de lämnas in i rätt tid och vidta åtgärder då det brister, genom att t.ex. förelägga med vite.

Barnet ärvde i detta ärende ett belopp över åtta basbelopp, varför förmyndaren blev redovisningsskyldig. Förmyndaren borde därför både gett in förteckning och sluträkning. Nämnden har inte vidtagit några åtgärder för att se till att detta sker. Inga åtgärder för att avsluta godmanskapet eller ärendet när barnet blev myndigt har heller vidtagits. Nämnden har varit mycket passiv i ärendet och Länsstyrelsen är kritisk till handläggningen. Nämnden bör vidta åtgärd för att få in nödvändig redovisning innan ärendet avslutas.

Beslut saknas om god man enligt 11 kap. 2 § FB

Vid granskningen av akt 1259 angående godmanskap enligt 11 kap. 4 § FB noterade Länsstyrelsen följande. Nämnden skickade den 13 september 2018 ut registerutdrag till en god man enligt 11 kap. 2 § FB med uppdrag att bevaka huvudmannens rätt i dödsbo. Av registerutdraget framgår att förordnandet gäller från den 13 september 2018 men i akten saknas ett beslut om att förordna gode mannen. Nämnden samtyckte den 13 november 2018 till försäljning av en fastighet i dödsboet, efter en ansökan från denne gode man.

Vid sammanträdet uppgav nämnden att de inte brukar acceptera ett registerutdrag som ett beslut, utan att ett särskilt beslut brukar fattas. Länsstyrelsen påpekade att det alltid behövs ett särskilt beslut att förordna en god man enligt 11 kap. 2 § FB, att ett registerutdrag inte uppfyller villkoren för att vara ett beslut. Länsstyrelsen

anser att nämnden förtjänar viss kritik för att en ställföreträdare fått verka utan att ett giltigt beslut om förordnande fattats.

Aktgranskning utan kritik

Ärenden under uppbyggnad – lång handläggningstid

Länsstyrelsen granskade vid inspektionen ett antal äldre ärenden angående anmälan om behov av ställföreträdare. Angående två ärenden har Länsstyrelsen funnit anledning att kommentera handläggningen.

Vid granskningen av akt 4729 noterades att ärendet kom in i september 2018. I dagboken anges att huvudmannen hört av sig och uppgett att hen ska flytta till Malmö och därför vill avvakta med godmanskap. I dagboken finns få noteringar och ingenting registrerades mellan februari 2019 och 25 november 2019 då nämnden beslutade att avskriva ärendet.

Vid granskningen av akt 7171 noterades att ärendet kom in den 28 november 2018. Nästa åtgärd som registrerats är den 6 november 2019 då nämnden begärde social utredning.

Länsstyrelsen vill understryka att en snabb handläggning hos överförmyndaren av rättssäkerhetsskäl är viktig för den enskilde som annars kan riskera att hans eller hennes personliga eller ekonomiska förhållanden blir försämrade om godmanskap eller förvaltarskap fördröjs. I kravet på snabb handläggning ligger att överförmyndaren under handläggningstiden måste bevaka att utredningen hela tiden förs framåt. Regeln i 9 § förvaltningslagen (2017:900) ska, som i all annan handläggning av ärenden hos överförmyndaren, vara vägledande.

Medförmyndare

Vid granskningen av akt 4640 angående förmynderskap där en medförmyndare har förordnats. I beslutet om medförmyndare från år 2016 framgår att nämnden begärde att medförmyndaren skulle själv ha hand om hela ekonomin. I tingsrättens beslut anges dock endast att det finns behov av medförmyndare på grund av att förmyndaren inte betalat en skuld till sina barn enligt plan. Utöver detta framgår inte tydligt vad medförmyndarens uppdrag är. Av akten framgår att förmyndaren har en skuld till sina två barn och det finns skuldebrev och avbetalningsplan. Medförmyndaren ser till att förmyndaren betalar på skulden och redovisar bara det kontot i sin årsräkning. Men det är oklart om barnen har några andra konton.

Tingsrätten beslutade om byte av medförmyndare den 18 juni 2019. I beslutet skriver rätten att skulden består och att det därför fortfarande finns behov av medförmyndare, men inte heller nu framgår det tydligt vad uppdraget är.

Länsstyrelsen noterade vidare att en sluträkning granskades den 23 juli 2019. Det framgick inte av akten att några redovisningshandlingar har överlämnats till den nya medförmyndaren.

Länsstyrelsen noterade även att det i nämndens register endast finns angivet en medförmyndare, inte någon legal förmyndare.

Om ett barns egendom ska förvaltas av fler än en förmyndare ska förmyndarna utöva förvaltningen gemensamt. Som huvudregel bör medförmyndarens uppdrag framgå av tingsrättens beslut, men enligt 12 kap. 12 § FB kan överförmyndaren besluta att förvaltningen av tillgångarna ska fördelas på visst sätt mellan ställföreträdarna eller att vissa av tillgångarna ska förvaltas av en av dem ensam.

I det aktuella ärendet anser Länsstyrelsen att det för närvarande framstår som oklart vad medförmyndarens uppdrag är dels vad gäller lånet och dels om hen ska förvalta barnets ekonomi själv. Länsstyrelsen anser att nämnden måste klargöra vad uppdraget är och utreda om de behöver fatta beslut enligt 12 kap. 12 § FB.

Länsstyrelsen vill även påpeka att redovisningshandlingarna ska överlämnas till den nya medförmyndaren, i enlighet med 16 kap. 8 § FB och att förmyndaren är en ställföreträdare för barnet som också bör framgå av nämndens register.

Inte entledigade gode män enligt 11 kap. 2 § FB

Vid granskningen av akt 4541 angående godmanskap noterade Länsstyrelsen följande. Nämnden förordnade en god man enligt 11 kap. 2 § FB den 12 april 2018 med uppdrag att bevaka huvudmannens rätt i dödsboet efter huvudmannens make. Den 11 oktober 2018 beslutade nämnden att samtycka till arvskifte. Det fanns inget beslut om att avsluta det tillfälliga godmanskapet.

Vid granskningen av akt 7036 angående godmanskap noterade Länsstyrelsen följande. Nämnden beslutade den 2 februari 2018 att förordna en god man enligt 11 kap. 2 § FB med uppdrag att bevaka huvudmannens rätt vid upprättandet av ett avtal gällande hyra m.m. Ett hyresavtal inkom till nämnden den 13 december 2018. Det fanns inget beslut i akten om att avsluta det tillfälliga godmanskapet.

Länsstyrelsen framförde att nämnden bör bevaka denna typ av gode män och se till att de entledigas så snart deras uppdrag är avklarat.

Godmanskap enligt 11 kap. 1 § FB

Länsstyrelsen granskade akt 4498 angående godmanskap enligt 11 kap. 1 § FB även vid inspektionen år 2017. Ärendet diskuterades då utifrån att det pågick under en längre tid och att denna typ av godmanskap är avsedda att vara av tillfällig karaktär. Vid den nuvarande inspektionen kunde Länsstyrelsen konstatera att barnen fortfarande har god man.

Vid sammanträdet uppgav nämnden att det pågår handläggning hos socialnämnden men att det går långsamt. Länsstyrelsen framförde att nämnden skulle kunna fundera över möjligheten att ansöka direkt till tingsrätten om att utse en särskilt förordnad förmyndare.

Klumpsummor

Vid granskningen av akt 1401 angående godmanskap noterade Länsstyrelsen följande. I årsräkningen för år 2018 finns det i blanketten förtryckt under utgifter "övriga utgifter, specificeras i bilaga". Gode mannen har där angett en utgift om 3 104 kr och 1 951 kr med hänvisning till bilaga med hänvisning till bilaga. Ingen specifikation fanns tillsammans med årsräkningen.

Vid granskningen av akt 3283 angående godmanskap noterade Länsstyrelsen följande. I årsräkningen för år 2018 finns en post under utgifter kallad "Autogiro-Bankgiro" omfattande 74 000 kr. Det finns en hänvisning till en bilaga som finns i akten men som inte är häftad till årsräkningen. Gode mannen har redovisat på samma vis i årsräkningen för år 2017, men där saknas bilagan i akten.

Vid sammanträdet uppgav nämnden att de har som rutin att begära specifikation och att häfta fast den vid årsräkningen.

Av 14 kap. 15 § 2 st FB framgår att det i årsräkningen ska anges den enskildes tillgångar och skulder vid början och slutet av den tid räkningen avser. Vidare ska en sammanställning göras av inkomster och utgifter under nämnda tid. Av årsräkningen ska särskilt framgå hur mycket som har använts för den enskildes uppehälle eller nytta i övrigt. JO har i beslut den 24 april 2008, dnr 1202-2008, framfört att det är mindre lämpligt att i årsräkningar ange klumpsummor jämte anteckningar av karaktären "bankomatuttag, girobetalningar" och liknande och att sådana poster bör specificeras direkt i årsräkningen, alternativt i en bilaga till denna.

Länsstyrelsen anser att utgifterna ska specificeras i årsräkningen och om gode mannen bifogar en bilaga ska den fästas vid årsräkningen. Det ska framgå att bilagan hör till årsräkningen och att den omfattas av den underskrift på heder och samvete som ställföreträdaren tecknar på årsräkningens framsida.

Övriga frågor

Om organisationen

Vid sammanträdet uppgav nämnden att kansliet för närvarande har sju anställda men att två av dem var sjukskrivna och en skulle sluta inom kort. De håller dock på att ersättningsrekrytera. Det har inneburit att befintlig personal varit extra hårt belastad.

Nämnden består av fem ledamöter och fem ersättare; de har möte en gång i månaden. Ledamöterna har under år 2019 deltagit i grundutbildning anordnad av Sveriges Kommuner och Regioner och Föreningen Sveriges Överförmyndares studiedagar i Karlstad.

Rapporten har upprättats av Lotta Reimers och Hans Lind

Bilaga:

Granskade akter

Kopia till:

Överförmyndarnämnden

Kommunfullmäktige i Arboga, Hallstahammars, Kungsörs, Köpings och Surahammars kommuner

Kommunstyrelsen i Arboga, Hallstahammars, Kungsörs, Köpings och Surahammars kommuner

Kommunrevisorerna i Arboga, Hallstahammars, Kungsörs, Köpings och Surahammars kommuner

Enheten för tillsyn
Lotta Reimers

Granskade akter

Godmanskap 11:4 FB

221, 337, 1259, 1842, 3283, 4029, 4057, 4541, 7036

Förvaltarskap

174, 1401, 1495, 4419, 6105

Förmynderskap

4536, 4491, 4640, 4742, 7105, 8034

Godmanskap 11:1 FB

4498

Godmanskap 11:2 FB

4625, 4765

Godmanskap 11:3 FB

4208, 4442

Ensamkommande barn

4237

Under uppbyggnad

1802, 4459, 4565, 4695, 4729, 4764, 4769, 7171